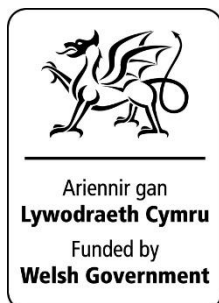
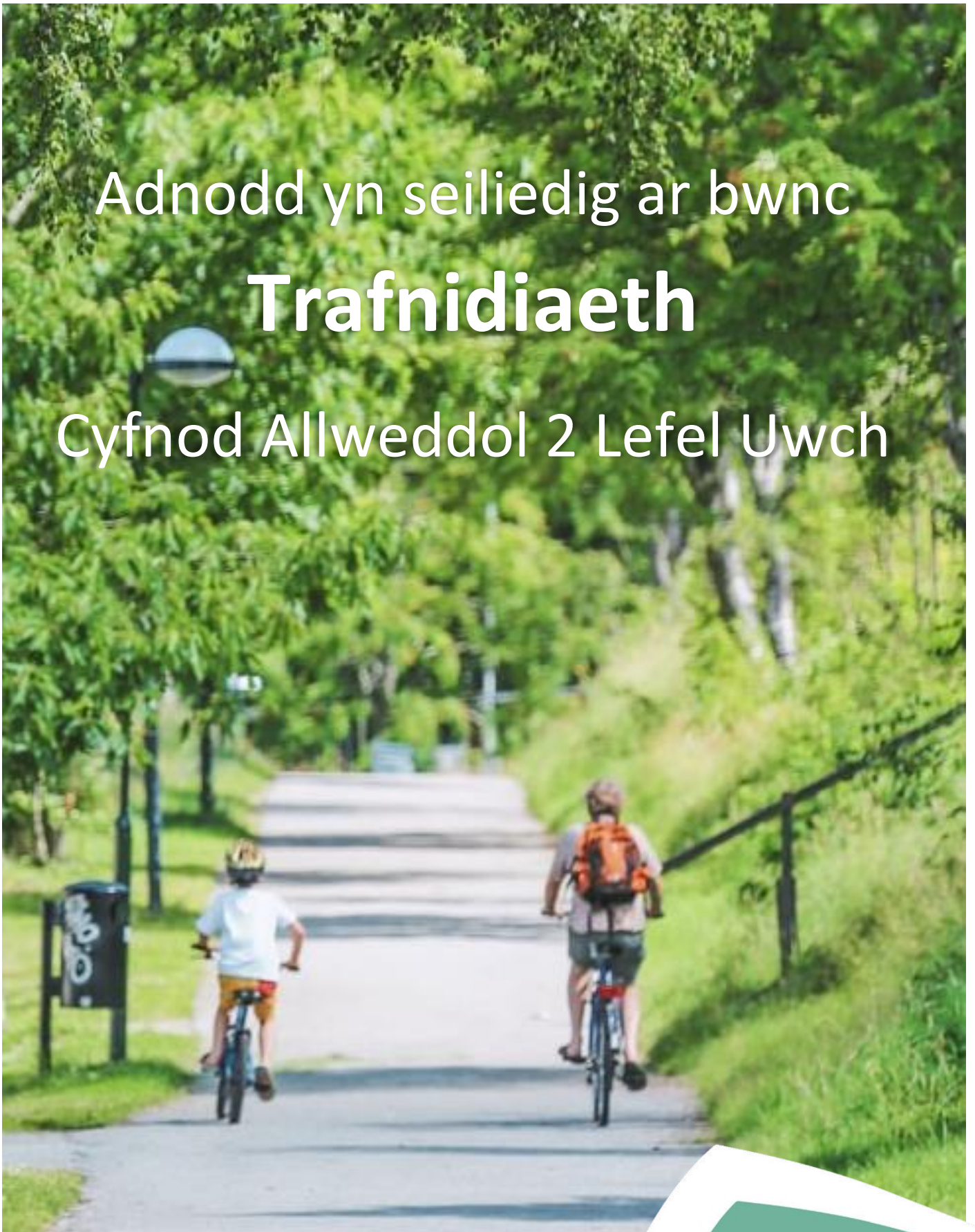

Adnodd yn seiliedig ar bwnc

Trafnidiaeth

Cyfnod Allweddol 2 Lefel Uwch

cadwch keep
gymru'n wales
daclus tidy

Gwybodaeth gefndirol

Ar draws y byd, mae pobl yn defnyddio dulliau teithio gwahanol, yn cynnwys cerdded, ceir, beicio, bysiau, tacsis, trafndiaeth gymunedol, trenau, tryciau a faniau, cychod ac awyrennau. Boed i gyrraedd yr ysgol, gwaith neu siopau, mynd ar wyliau neu ymweld â ffrindiau a theulu neu symud nwyddau bob dydd fel bwyd a dillad a nwyddau eraill o un lle i'r llall, rydym yn dibynnu ar drafnidiaeth i gadw ein bywydau i symud. Mae'r seilwaith trafndiaeth yn cynnwys ffyrdd, llwybrau beicio a lonydd beicio, rheilffyrdd a gorsafoedd, porthladdoedd, harbyrau a meysydd awyr y mae angen eu cynnal a'u diweddarau i sicrhau eu bod yn dal yn addas i'w diben ac effeithlon.

Safbwynt hinsawdd

Mae llosgi tanwydd ffosil i bweru ein cerbydau yn gyfrifol am ryddhau nwyon tŷ gwyrdd sy'n cyfrannu'n sylweddol at newid yn yr hinsawdd. Gyda pherchnogaeth ceir yn rhatach a mwy hygyrch erbyn hyn, mae lefel y traffig ar ein ffyrdd wedi cynyddu. Mae trafndiaeth yn gyfrifol am 17% o allyriadau carbon yng Nghymru, gyda defnydd preifat o geir yn gyfrifol am fwy na hanner.

Mae allyriadau o gerbydau yn cyfrannu'n sylweddol at lygredd aer sy'n her wirioneddol i iechyd y boblogaeth, gyda'r bobl fregus mewn cymdeithas ymhlith y rheiny sy'n wynebu'r risg

uchaf o lygredd aer yn niweidio ansawdd bywyd a byrhau rhychwant oes i rai hyd yn oed.

Mae 'Strategaeth Drafnidiaeth Newydd ar gyfer Cymru' Llywodraeth Cymru yn ystyried y dyletswyddau ar y Llywodraeth i fynd i'r afael ag anghenion cenedlaethau'r dyfodol a'r amgylchedd. Ei gweledigaeth yw darparu 'system drafnidiaeth hygyrch, gynaliadwy ac effeithlon,' ac mae'n addo cynyddu nifer y bobl sy'n defnyddio trafndiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio yn ogystal â lleihau'r angen i ddibynnu ar ddefnydd preifat o geir i gyflawni'r targed Cenedl Ddiwasttraff erbyn 2050.

Gêm Bwrdd Teithio Llesol

Cyfnod Allweddol 2 (Lefel Uwch)

Creu eich Gêm Bwrdd Mawr eich hun

Mae'r gweithgaredd hwn wedi'i ddylunio i helpu plant i ddeall y cysylltiad rhwng gwneud dewisiadau am drafnidiaeth sy'n dda i'r amgylchedd a gofalu am eu hiechyd drwy fod yn actif a llosgi eu hegri eu hunain i deithio o le i le lle bo'n bosib yn hytrach na defnyddio dulliau teithio sy'n dibynnu ar losgi tanwydd ffosil a chreu llygredd aer. Byddai hyn yn gweithio orau fel gweithgaredd i grŵp ar y tro a gefnogir gan oedolyn neu i'r bwrdd neu'r trac gael ei osod gan yr athro ymlaen llaw i'r dosbarth cyfan.

Deunyddiau sydd eu hangen:

- Offer addysg gorfforol - e.e. cylchynau, conau neu smotiau rwber, ysgol ystwythder, rhaffau sgipio
- Rhaffau
- Sialciau mawr
- Dis - yn ddelfrydol un sbwng neu wedi chwythu i fyny
- Cardiau rhifau
- Clipfyrddau, pinnau ysgrifennu, pensiliau, papur sgrap

Cam 1

Siaradwch â'r plant am sut maent yn teithio i'r ysgol. Pa fathau o drafnidiaeth a ddefnyddiant at ddibenion eraill? Sut maent yn teithio i'r siopau? Pa fath o drafnidiaeth a ddefnyddiant i deithio i leoedd sydd ymhellach i ffwrdd? A ydynt yn mynd ar wyliau, teithiau dydd neu ymweld â theulu a ffrindiau? Sut maent yn cyrraedd yno?

Eglurwch fod llawer o'n teithiau, yn enwedig rhai byrrach lleol, yn aml yn cael eu gwneud mewn car pan fyddai'n well i'r amgylchedd, a'n hiechyd, pe baem yn defnyddio dulliau teithio mwy llesol megis cerdded, beicio a defnyddio sgwter.

Cam 2

Rhannwch y plant i fewn i grwpiau. Eglurwch eu bod yn mynd i greu eu gêm Bwrdd mawr eu hunain ac mai nhw fydd darnau'r gêm. Cydweithwch i greu trac neu rid yn defnyddio'r offer a ddarperir a rhifo'r

Ileoedd. Gweler y grid a ddarperir gyda'r adnodd hwn ar gyfer rhai datganiadau a fforffedion gêm i'ch helpu i ddechrau arni. Gofynnwch i'r plant ychwanegu eu hawgrymiadau ar gyfer ymarferion a fforffedion.

Cam 3

Mae plant yn cymryd eu tro i rollo'r dis a symud o amgylch y bwrdd, gan gwblhau'r fforffedion os oes angen.

Cam 4

Anogwch y plant i feddwl am ddatganiadau, gweithredoedd a fforffedion eraill i ychwanegu at y gêm. Trafodwch pam ei bod yn bwysig i bawb ohonom ddod o hyd i ffyrdd o leihau allyriadau carbon deuocsid drwy gerdded, beicio, defnyddio sgwter, neu ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus yn hytrach na dibynnu ar drafnidiaeth breifat.

Gweithgaredd dilynol

A all y plant drefnu wythnos neu ddigwyddiad teithio llesol i weddill yr ysgol neu'r gymuned leol a gwneud posteri, pamffledi neu fideo i hyrwyddo teithio llesol i'r ysgol?

Cysylltiadau â'r Cwricwlwm

Meysydd Dysgu a Phrofiad - Y Dyniaethau

Datganiad o'r hyn sy'n bwysig:

Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn mynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu dynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyrlon ac egwyddorol.

Defnyddir y system rif i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau.

Maes Dysgu a Phrofiad - Iechyd a Llesiant

Datganiad o'r hyn sy'n bwysig:

Mae buddion gydol oes i ddatblygu iechyd a lles corfforol.

Camau nesaf a syniadau eraill

- Gofynnwch i'r plant, staff a rhieni wneud addewid i ddefnyddio dull teithio mwy llesol, yn enwedig ar eu taith i'r ysgol
- Edrychwch ar <https://www.sustrans.org.uk/for-professionals/education/> am syniadau teithio llesol
- Trefnwch gyrsiau diogelwch ar y ffyrdd ar gyfer eich ysgol
- Mapiwch daith y plant i'r ysgol

